

XIII JORNADA SOBRE LA HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA I L'ENSENYAMENT

“Antoni Quintana Marí”

Barcelona, 20 i 21 de novembre de 2015

Institut d'Estudis Catalans

Programa i horari

Divendres 20

Institut d'Estudis Catalans (C. del Carme, 47)

Sala Pere Coromines

15:30 - 16:00

Lliurament de la documentació

16:00 - 16:15

Benvinguda i inauguració de la Jornada

16:15 – 17:30

PRIMERA SESSIÓ DE COMUNICACIONS

Altres formats per la història de la ciència a l'aula.

Moderadora: Emma Sallent

Calpe, Mercè
Plarromaní, Anna
Puigvert, Tura
Villar, Vangelis

Ciència viscuda, una exposició per contextualitzar els objectes antics.

Zarzoso, Alfons

Un passeig per Barcelona de la “mà” ...: els espais de la cirurgia del 1900.

Carandell, Miquel

Històries de la ciència: Itineraris didàctics per Barcelona.

Valls, Laura

“Éssers modèlics”, una exposició per comprendre la vida de laboratori.

García-Lladó, Àngela

L'itinerari de ciència i tecnologia de wikidones: història, ciència i gènere.

17: 30 - 17: 45

Debat

17: 45 - 18: 00

Pausa / cafè

18: 00 – 19: 00

SEGONA SESSIÓ DE COMUNICACIONS

La immersió de la història de la ciència a l'aula. Les TIC en la incorporació de la història de la ciència a l'ensenyament.

Moderador: Agustí Camós

Guevara, Iolanda *L'ús de contextos històrics a l'aula de matemàtiques de secundària: El cas concret de la visualització en la connexió geometria-àlgebra.*

Navarro Loidi, Juan *Los números enteros en las aritméticas en castellano del siglo XVII.*

Solsona, Núria *Banc de dades per incorporar la història de la ciència des d'una perspectiva didàctica.*
Quintanilla, Mario
Cuellar, Luigi

Blanco, Mònica *El mètode de Newton-Raphson... i Simpson: Una aplicació d'eines de programació per analitzar textos matemàtics històrics.*

19: 00 – 19:15

Debat

19: 15 – 19: 30

Pausa

19: 30 – 20:15

Conferència a càrrec de Agustín Adúriz Bravo (Centro de Formación e Investigación en Enseñanza de las Ciencias, Facultad de Ciencias Exactas y Naturales de la Universidad de Buenos Aires)

Modos de racionalidad en la historia de la ciencia para la enseñanza de las ciencias.

Moderadora: Maria Rosa Massa-Esteve

20:15 – 20:30

Debat

Dissabte 21

Residència d'investigadors (C. de l'Hospital, 64)

Sala d'actes

9:00 – 9:45

TERCERA SESSIÓ DE COMUNICACIONS

La cultura material de la ciència i l'acoblament de la història de la ciència en el currículum educatiu.

Moderador: Carles Puig

Fernández Novell, J.M. *De Newton a Balmer tot passant per Bunsen i Kircchoff.*
Zaragoza, Carme

Pérez Canals, Enric *La física quàntica a través dels experiments.*

Moreno Martínez, Luis *La historia de la química en educación secundaria obligatoria y bachillerato. Del currículo al libro de texto.*

9:45 – 10:00 Debat

10: 00 – 10: 30 Lliurament del XIV Premi "Antoni Quintana Mari"

10: 30– 10: 45 Pausa / Cafè

10: 45 – 11: 45

QUARTA SESSIÓ DE COMUNICACIONS

La història de la ciència en la formació del professorat

Moderador: Antoni Roca

Romero Vallhonestà, F. *Història de la matemàtica per a l'ensenyament de les matemàtiques.*
Massa Esteve, M. Rosa *Analitzant les fonts.*

Pariante Silván, José A. *Los cambios en las prácticas de enseñanza de la química en el siglo XIX: el profesor Mariano Santisteban.*

Hernández Fernández, A. *Historia de la ciencia y la tecnología en la formación del profesorado de secundaria.*

Grapí Vilumara, Pere *Una contribució de la història de la química a la comprensió de la naturalesa de la ciència en la formació del professorat de ciències.*

11:45 – 12: 00 Debat

12: 00 – 12: 15 Pausa

12: 15 – 13:30

CINQUENA SESSIÓ DE COMUNICACIONS

La història de la ciència als màsters de secundària

Moderadors: Ximo Guillem-Llobat i José Ramón Bertomeu Sánchez

---

Guillem Llobat, Ximo	<i>Història de la ciència per al futur professorat de l'àrea de formació professional (especialitats biosanitàries). El cas del màster de secundària de la UVEG.</i>
Castells, Marina Guitart, Fina Konstantinidou, Katerina	<i>La història i la naturalesa de la ciència al màster de FFPP de la UB (especialitat de física i química).</i>
Roqué, Xavier Taberno, Carlos	<i>On és la història?</i>
Traver Ribes, Manel J. Solbes Matarredonda, J.	<i>Com es poden introduir aspectes de la història de la ciència en la formació del professorat de ciències?</i>
Bertomeu Sánchez, R.	<i>La ciència a les aules (1800-2000): noves tendències historiogràfiques i formació del professorat.</i>

13: 30 – 13:45 Debat i cloenda de Jornada